
ŽIVOT U SVETLU

Stojan Gajicki

Sadržaj

<u>PREDGOVOR</u>	1
<u>SVETLO</u>	3
<u>I. BOG JE SVETLO</u>	4
<u>II. TAMA – BOZIJA KAZNA</u>	14
<u>III. BOZIJA ZAMISAO SA COVEKOM I SVETOM</u>	18
<u>IV. HODATI (ZIVETI) U SVETLU</u>	25
<u>V. LJUDI SVETLA</u>	42
<u>VI. PROBUDIMO SE!</u>	57

PREDGOVOR

Ljudska istorija je stalna borba između dobra i zla, svetla i tame. Borba kojoj je kraj od početka poznat, ali opet mnogo puta za nas ljude zagonetna i strašna.

Bog, koji je Svetlost u kojoj nema tame, ima svu moć da svu tamu okonča jednom jedinom reči. Onaj koji je rekao: "Neka bude svetlost!" i bi svetlost, ima potpunu moć nad svim što tama predstavlja.

On je odabrao da silu svoje svetlosti pokaže kroz njegov narod, njegovu Crkvu, koja se sastoji od ljudi iz svih nacija sveta. Zajedničko za sve njih jeste doživljaj novog rođenja verom u spasavajuću žrtvu Isusa Hrista i njegovu potpunu победу nad smrću svojim uskrsnućem iz mrtvih.

"Vi ste svetlost sveta. Neka tako vaša svetlost svetli pred ljudima...", rekao je Isus svojim učenicima.

Ljudska istorija poznaje mnoge periode kada je tama prevladavala u svetu. Nekada se čini da je svetlo potpuno potisnuto iz sveta, ali Bog je uvek imao svetla koja su svetlela u tami, iako i malena, ipak su bila nepobediva.

Čovečanstvo izgleda da doživljava novi napad mračnih sila. Crkva Isusa Hrista opet je pred velikim izazovom – da svojom verom i načinom života zasvetli i pobedi tamu i tako još jednom pokaže svetu da je Bog svetla i ljubavi živ i da njegovo Očinsko srce još uvek ima samo dobre namere sa svojim stvorenjem.

Crkvo Isusa Hrista, ustani i zasjaji u svetu koga tama tako brzo guta.
Onaj koji jeste Svetlo sveta rekao je: "Ja ću graditi Crkvu svoju i vrata
paklena neće je nadvladati!"

Jer, svetlo je uvek jače od tame.

SVETLO

Svetlost je neophodna. Život bez svetlosti je nezamisliv. Prve reči izgovorene od Boga, u Biblijskom izveštaju, jesu reči: "Neka bude svetlost!" Sve u prirodi živi u zavisnosti od svetla.

Ne samo fizički život već i duhovni život čovečanstva stoji u veoma važnom odnosu sa svetlom. Svetlost je važan pojam u Božijoj reči, bilo da se radi o doslovnom ili metaforičkom značenju reči.

Biblijska definicija svetla je drugačija od naučne definicije. U biblijskoj definiciji govori se o drugim aspektima svetla, osim same fizičke pojave svetla. Svetlo u Bibliji nije samo sunčeva, dnevna svetlost, već mnogo više od toga.

Ova reč u jevrejskom jeziku znači: svetlo, prosvetljenost, sreća, veselje, dobro raspoloženje. U simboličnom smislu se reč svetlo upotrebljava za: napredak, uspešnost, život, mudrost, spasenje, pravednost, što je suštinska suprotnost reči – tama, koja se simbolično upotrebljava u vezi sa smrću, promašenošću, ludošću, mizerijom, grehom, neznanjem, bolešću.

I. BOG JE SVETLO

"... Bog je svetlost i u njemu nema ni malo tame." (1. Jovanova 1:5)

Biblijski Bog je svetlost i to u potpunosti svakog aspekta reči. Svetlost koja se nikada ne menja, nikad ne jenjava i nikad ne prekida.

"... blaženi i jedini Vladar, Car careva i Gospodar gospodara, koji je jedini besmrtan, koji prebiva u nedostupnoj svetlosti, koga niko od ljudi nije video niti može da ga vidi..." (1. Timoteju 6:15b–16)

Bog koji se otkrio čovečanstvu, svom stvorenju, kroz Isusa Hrista i kroz svoju Reč dobar je Bog, svetao Bog, mogli bismo reći. Mnoge religije predstavljaju Boga kao zastrašujuću osobu, mračnu silu, koju iz straha treba zadovoljavati raznim žrtvama.

"Svaki dobar dar i svaki savršen poklon dolazi sa neba, od Oca svetlosti, koji se ne menja kao varljiva senka."

(Jakov 1:17)

Tama je posledica zla, koje je posledica pada Lucifera (Svetlonoše). Tama će jednom zauvek biti uklonjena, neće više postojati.

Istorija čovečanstva se završava potpunom obnovom onoga što je bilo u početku:

"Tom gradu nisu potrebni ni sunce ni mesec da ga osvetljavaju jer ga obasjava Božija slava, a svetlilo mu

je Jagnje. Narodi će hodati u njegovoj svetlosti i zemaljski carevi će u njega donositi svoju slavu. Kapije mu se danju neće zatvarati, a noći onde neće biti."
(Otkrivenje 21:23–25)

"Više neće biti noći i neće im biti potrebna svetlost svetiljke ni svetlo sunca jer će ih obasjavati Gospod Bog. I oni će vladati doveka." (Otkrivenje 22:5)

SVETLOST I TAMA

Već u samom početku stvaranja Bog je razdvojio svetlost i tamu. Pošto je nakon Luciferovog pada tama postala deo sveta koga je Bog stvorio, razdvajanje je i potrebno i neophodno. Car ovoga sveta je imao, i još ima, ambiciju da ponudi svetu alternativu za život i da sam bude u očima ljudi ono što je bio pre pada – andeo svetla. Razdvajanje svetla i tame Božija je pomoć čoveku da prepozna pravu svetlost i da odbaci kamufliranu tamu.

"I reče Bog: 'Neka bude svetlost!' I bi svetlost. I vide Bog da je svetlost dobra; i rastavi Bog svetlost od tame. Svetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro – dan prvi." (1. Mojsijeva 1:3–5)

Svet je uvek bio napadan sotonskim pokušajima da pomeša ova dva pojma, da mešavinom poseje zbumjenost i time pripremi svet za moralnu propast.

"Jao onima koji zlo dobrom nazivaju, a dobro zlom, koji od tame svetlost prave, a od svetlosti tamu, koji gorko slatkim čine, a slatko gorkim!" (Isaija 5:20)

Bog je, što je i normalno, rekao da je svetlost dobra. Zbog čovekovog otvaranja prema sotonskoj alternativi ta je Božija izjava potrebna. Nakon pada u greh čovek je postao svestan dobra i zla i ima u sebi duhovnu ljubopitljivost prema mračnoj, mističnoj strani postojanja. Već u Razu je bio prevaren da poveruje da ponuda koja dolazi iz drugog izvora, i rođena je u srcu kneza tame, može da mu da napredak u životu.

Zbog toga su ljudi kušani da upotrebljavaju principe koji su deo carstva tame da bi sebi obezbedili napredak u životu. Tu pripadaju pojmovi kao što su laž, prevara, krađa i slično.

Praktikovanje ovog puta je rezultat pomešanosti, koju Bog potpuno isključuje kao mogućnost za ispravan život, a koju mi ljudi, zbog naše grešne prirode i slabosti, ponekad prihvatamo, opravdavajući to faktičkim stanjem sveta i skrivenom pohlepolom.

"A nije ni čudo, jer se i sam Satana prerusava u anđela svetlosti." (2. Korinćanima 11:14)

Iako čovek ima urođen osećaj za dobro i zlo, time što je stvoren na Božiju sliku, opet mu često nedostaje i snaga i motivacija da se opredeli za dobro. Verovati da je svetlost jača i bolja nije uvek izbor za koga se čovek opredeljuje kao nešto što je samo po sebi jasno.

SVETLOST JE BOLJA OD TAME

"I spoznadoh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je svetlost bolja od tame." (Propovednik 2:13)

Niko ne postavlja pitanje oko prve tvrdnje – mudrost je bolja od ludosti! Isto tako je i druga tvrdnja neosporna – svetlost je bolja od tame!

Živeti u Skandinaviji čisto fizički olakšava razumevanje ove tvrdnje. U trenutku pisanja ovog teksta ovde je upravo vreme prelaska iz dugačkih, letnjih dana, na sve kraće dane i dugački, mračni period. Nije preterana izjava da je depresivnost, u koju zapadnu Skandinavci u jesenjem i zimskom periodu, dobrim delom uzrokovana mračnom i hladnom klimom ovog perioda. Jedan deo lečenja depresivnih ličnosti jesu svetle terapije na koje se pacijenti šalju, što nije ništa drugo već učestalije i duže izlaganje pacijenta svetlu i dužim boravcima u svetlim prostorijama.

"Ljupka je svetlost i ugodno je očima videti sunce."
(Propovednik 11:7)

Solomon govori i o lepoti svetlosti. Izaći iz tame na svetlost je lep osećaj. Jedna naša priateljica, koja je slikarka, pre svog obraćenja Bogu sve je slikala teškim, mračnim bojama. Nakon susreta s Bogom boje na njenim slikama postale su svetle, što predstavlja direktnu posledicu njenog doživljaja i stanja njene unutrašnjosti.

Ako se podsetimo biblijskih definicija svetla i tame, onda nije teško zaključiti da je svetlost i bolja i lepša od tame, jer zdravlje je lepše od bolesti, uspešnost je bolja od promašenosti, dobro je bolje od zla.

Svetlost nije samo bolja i lepša od tame, već i jača. Živeti u svetu nasilja u kome jači vlada, često nepravednim sredstvima, može ponekad poljuljati veru u nadmoćnost svetla nad tamom. No, to je svakako i pored sve negativne prakse u svetu, nepromenljiva i nepobediva istina.

"U njoj (Reči) je bio život i taj život je ljudima bio svetlost. I svetlost svetli u tami i tama je nije obuzela."
(Jovan 1:4–5)

Drugi prevodi izražavaju to ovako:

"... i tama ga nikad nije mogla ugasiti; i tama nema vlast, moć nad svetlom; i tama nije nikad mogla vladati nad svetlom."

Ova je istina očigledna u fizičkom svetu. Malena svetiljka rasvetli i razbije i najgušću tamu. To se može reći i obratno – hiljade tona tame ne mogu ni najmanje svetlo ugasiti.

Svetlost ne samo da se ne može ugasiti tamom već ima sposobnost da rasvetli tamu i razotkrije sve što je u tami.

BOŽIJA SVETLOST

Bog je svetlo i svetlost koja je kod Boga i fizički je i duhovno nedostupna čoveku. Njezin je intenzitet iznad mogućnosti da se rečima opiše. Kada se Isus otkrio učenicima na gori preobraženja, niko od njih nije bio u stanju da gleda njegovo lice, zbog jačine svetlosti koja je iz njega zračila.

"I pred njima se preobrazi. Lice mu zasja kao sunce, a odeća postade bela kao svetlost." (Matej 17:2)

Jačina svetla Isusove slavne osobe upoređuje se sa jačinom sunčevog sjaja kada sija svom svojom snagom.

"U desnici je imao sedam zvezda, a iz usta mu je izlazio oštar mač sa dve oštrice. Lice mu je bilo kao sunce kad sija svom snagom." (Otkrivenje 1:16)

Čovekovo fizičko biće nije u stanju da bude u prisutnosti ove svetlosti.

Kada je Savle, kasnije apostol Pavle, susreo uskrslog Hrista na svom putu za Damask, obasjala ga je ta nebeska, božanska svetlost.

"Kad je, putujući, stigao već blizu Damaska, iznenada ga obasja svetlost sa neba. On pade na zemlju i začu glas kako mu govori: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' Tada se Savle podiže sa zemlje, ali kad je otvorio oči, nije mogao da vidi." (Dela apostolska 9:3–4,8)

Mojsije je nakon boravka na gori, u prisutnosti Božije slave, bio tako promenjen da mu je lice sjalo svetlošću u koju drugi nisu mogli gledati.

"Napokon Mojsije siđe sa Sinajskog brda. Silazeći s brda nosio je u rukama ploče Svedočanstva. Nije ni znao da iz njegovog lica, zbog razgovora s Jahvom, izbija svetlost. Kad su Aron i svi Izraelci videli kako iz Mojsijeva lica izbija svetlost, ne usudiše se k njemu pristupiti." (2. Mojsijeva 34:29–30)

SVETLOST JE BLAGOSLOV

"Reci Aronu i njegovim sinovima: ovako blagosiljajte Izraelce govoreći im: Neka te blagoslovi Jahve i neka te čuva! Neka te Jahve licem svojim obasja, milostiv ti bude!" (4. Mojsijeva 6:23–25)

Važan deo blagoslova koji je Aron trebalo da izgovara nad narodom bila je svetlost nad njima, koja je dolazila od Božijeg lica. Božije lice obasjava, jer je Bog svetlost. Božije lice je lice Oca čovečanstva. Lice bogova tame ne može obasjati jer su oni sami deo te tame.

U Božjoj prisutnosti nema tame niti nečeg što pripada biblijskoj

definiciji tame.

"Neće ti više sunce biti svetlost danju, nit će ti svetleti mesečina, nego će Jahve biti tvoje večno svetlo, i tvoj će Bog biti tvoj sjaj. Sunce tvoje neće više zalaziti, nit će ti mesec pomračiti, jer će Jahve biti tvoje večno svetlo, i okončaće se dani tvoje žalosti." (Isajja 60:19–20)

Svetlost Božijeg lica i prisutnosti znak su Božije naklonosti i blagoslova prema osobi i narodu. Kada Božija svetlost obasja narod i zemlju, onda sve u tom narodu i zemlji uspeva.

U Gvatemali, u gradu Almolonga, harao je teror, pijanstvo, nasilništvo i zemlja koju su obrađivali nije davala puno roda. U mestu od 19.000 stanovnika postojale su 52 kafane i 4 zatvora. Mračno mesto, ljudi zarobljeni navikama koje niko od nas ne smatra plemenitim.

Onda je došlo do neverovatnog preokreta. Ljudi su počeli slušati jevangelje i verovati u Isusa Hrista kao svog Spasitelja. Promene su bile drastične. Sva četiri zatvora su nakon kratkog vremena bila zatvorena i 48 kafana je bilo prinudeno da se zatvori. Zemlja je počela da daje rod u tolikim količinama da su svi bili šokirani. Veličina krastavaca, paradajza i ostalog povrća bila je daleko veća od normalnog. Zemlja je postala plodna iako nikakve posebne mere nisu bile primenjene. Božija svetlost je obasjala ceo taj kraj, razbila tamu, odgonila zle sile i Božiji blagoslov je promenio teške okolnosti.

To je Božija volja za sve narode, to je želja njegovog Očinskog srca za čoveka.

SVETLOST JE RAZOTKRIVAJUĆA

Jedna od glavnih funkcionalnih osobina svetlosti jeste da rasvetli mrak i tamu kako bismo mogli živeti i kretati se u svetlu. Svetlost ima i tu osobinu da rasvetli mesta koja su mračna, a u njima se nalaze stvari koje tražimo.

Ponekad mi ljudi krijemo stvari od drugih i onda ih obično stavljamo na tajna, mračna mesta, kako ih drugi ne bi lako videli i pronašli. U oba slučaja može se raditi o fizičkim predmetima, ali i duhovnim stvarima. Zato je svetlost za nas blagoslovena i poželjna, ali zna biti i neugodno iznenadenje i pretnja. Nije retko da nas svetlost neugodno iznenadi kada smo u poslu s nečim što ne želimo da ljudi vide.

"A ovo je ta osuda: svetlost je došla na svet, ali su ljudi više voleli tamu nego svetlost jer su im dela bila zla. Ko god čini зло, mrzi svetlost i ne izlazi na svetlost da njegova dela ne izadu na videlo. A ko živi u skladu sa istinom, izlazi na svetlost da se pokaže da su njegova dela učinjena u Bogu." (Jovan 3:19–21)

Iako je svetlost sama po sebi samo dobra, postaje nešto negativno za one koji žive po principima tame. Ipak, pred Božijom svetlošću je nemoguće išta sakriti.

"Nema ništa skriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće saznati. Sve što ste rekli u tami, čuće se na svetlosti, i ono što ste po sobama na uho šaputali, propovedače se sa krovova.." (Luka 12:2–3)

"Naše si grehe stavio pred svoje oči, naše potajne grehe na svetlost lica svojega." (Psalam 90:8)

Ono što mi smatramo tajnom, što sakrivamo od drugih, čak i ako

ponekad uspemo u tome, sve to je pred Bogom ipak otkriveno. Božija svetost i svetlost nadvladavaju svaku tamu, u svakom pogledu.

Ljudi koji ne veruju u božanske principe za život, kojima istina i otvorenost nisu važni, moraju se skrivati u tami. To su "bubašvabe" – vrsta ljudi.

Jedna vrlo ilustrativna slika iz detinjstva urezala se u moje sećanje. Pored kuće u kojoj smo stanovali postojala je manja kuća sa sobom i kuhinjom koju smo najčešće leti koristili. Pod je bio zemljani. Sećam se toplih, letnjih večeri kada smo večerali u dvorištu. Trebalo je ponekad doneti nešto iz te letnje kuhinje. Kada bih upalio svetlo, pojavio bi se, za mene, nezaboravan prizor. Stotine bubašvaba panično bi počelo da beži prema rupama u zidovima i podu. Njima svetlo očigledno nije prijalo jer su radile svoje poslove u mraku.

Ovo nažalost nije ograničeno samo na ove male životinje. Tragičnost čovečanstva nije u tome da postoje bubašvabe i poneke gljive koje jedino u tami rastu, već da ima tako mnogo ljudi koji žive na isti način i kojima je tama ambijent u kome se najsigurnije osećaju s onim što rade.

"Ima onih koji mrze svetlost: ne priznaju njene puteve niti se staza drže njenih. Za mraka se diže ubica, kolje ubogog i siromaha. U gluvoj se noći lopov skita i u tami provaljuje kuće. Sumrak žudi oko preljubnika: 'Niko me videti neće' kaže on i zastire velom svoje lice. Za videla oni se skrivaju, oni neće da za svetlost znaju. Zora im je kao sena smrtna: kad zarudi silan strah ih hvata." (Jov 24:13–17)

Takvi ljudi mogu čak i verovati da je Bog slep ili da ga uopšte ne interesuje ono što oni rade. Ako veruju da Boga nema, onda je sve još jednostavnije za njih. Ja bih se ipak složio s izjavom izvesne osobe

koja je ovako rekla: "Uprkos svemu i moji progonitelji moraće odgovarati za svoja dela, pred istim Stvoriteljem pred kojim ću i ja stajati. Od njega niko ne može pobeći, čak ako čovek i ne veruje u njega."

"Sine čovečiji, vidiš li šta u tami rade starešine doma Izraelova, svako u svojoj oslikanoj komori? I još govore: Jahve nas ne vidi, jer je Jahve napustio zemlju!"
(Jezekija8:12)

Očigledno je u istoriji uvek bilo ljudi koji su verovali da ih niko, pa ni Bog, ne vidi. Božija reč je u tome nedvosmisleno jasna da će svako od nas stati pred Stvoritelja i da će sva dela, svakog čoveka, biti iznesena na videlo.

II. TAMA – BOŽIJA KAZNA

Tama nije bila deo Božijeg plana za svet. Bog je svetlo, u njemu i kod njega nema tame. Činjenica da u večnosti neće biti noći, potvrđuje ovu misao.

Reč tama sadrži mnogo dublje značenja od same fizičke pojave mraka. Zbog toga je Bog tom rečju identifikovao i definisao celu stvarnost tog pojma. Tama se pojavila tek nakon Luciferovog pada. Tama se u Bibliji spominje samo kao negativna pojava. Sile tame su duhovna bića koja su odabrala da budu na Luciferovoj strani u njegovom pokušaju da se izjednači s Bogom.

Dan Božijeg суда nad čovečanstvom opisuje se kao mračan dan.

"Trubite u trubu na Sionu! Dižite uzbunu na Svetoj mi gori! Neka svi stanovnici zemlje dršću, jer dolazi Jahvin dan. Da, on je blizu. Dan pun mraka i tmine, dan oblačan i crn..." (Joel 2:1–2)

Da bi oslobodio svoj narod iz ropstva u Egiptu, Bog je bio prinuđen da izlije kazne nad tvrdokornim faraonom. Pretposlednja Božija intervencija bila je kazna mrakom nad celom Egipatskom zemljom. Jedino gde su Izraelci boravili, tama nije bila prisutna.

"Pruži ruku prema nebu – reče Jahve Mojsiju – pa neka se tmina spusti na egipatsku zemlju, tmina koja će se moći opipati! Mojsije pruži ruku prema nebu, i spusti se gusta tmina na svu zemlju egipatsku: tri je dana trajala. Tri dana nisu ljudi jedan drugoga mogli videti, i niko se

sa svog mesta nije micao. A u mestima gde su Izraelci živeli sjala je svetlost." (2. Mojsijeva 10:21–23)

Isto se dogodi i kada Božiji narod kreće putem neposlušnosti. Kada se narod počne okretati vraćima i lažnim prorocima, posledice bivaju teške i za narod i za one koji ga zavode. Tama se spusti na zemlju i na narod, tama u svakom pogledu te reči – bolesti, terorizam, siromaštvo i svaka vrsta mizerije.

"Ovako govori Jahve protivu proroka koji moj narod zavode: Ako imaju zalogaj u zubima, proglašuju: 'Mir!' Ali protiv onoga što im ništa ne stavlja u usta naveštaju sveti rat. Zato će imati noć mesto vaših viđenja i tminu mesto proricanja. Zači će sunce tim prorocima, i dan će za njih pomrčati. Tada će se posramiti vidovnjaci i zblaniti vračari. Svi će oni pokriti gubice, jer odgovora Božijeg neće biti." (Mihej 3:5–7)

POSLEDICA ČOVEKOVOG POGREŠNOG IZBORA

Čovekova neposlušnost prema Božjoj zapovesti u Razu otvorila je vrata za nesagledive posledice za naš svet. Što više istorija čovečanstva odmiče, time su posledice raskidanja saveza između čoveka i Boga sve očiglednije i drastičnije.

Božija želja za čovečanstvo je uvek bila blagoslov, svetlo, život u izobilju. Ono što se dešava sa čovečanstvom jeste posledica ljudskog izbora. Zbog toga što ljudi više vole tamu od svetla, trpi cela priroda.

"Reknu li vam: 'Duhove pitajte i враче koji šapću i mrmljaju – Svakako, narod mora pitati svoje 'bogove' i za žive u mrtvih se raspitivati! – Uza zakon! Uza

svedočanstvo! Ko ne rekne tako, zoru neće dočekati. Lutaće zemljom potlačen i gladan, izgladnela bes će ga spopasti, proklinjaće svoga kralja i svog Boga. Okrene li se k nebu, pogleda li po zemlji, gle svuda samo mrak i strava, svuda tmina teskobna. Ali će se tama raspršiti, jer više neće biti mraka gde je sad teskoba." (Isajija 8:19–23)

Tama, u fizičkom i duhovnom pogledu, očigledna je posledica čovekovog odbacivanja Boga i Božijeg svedočanstva u celom svom stvorenju.

"Oskvrnjena je zemlja pod žiteljima svojim, jer prestupiše Zakon, pogaziše odredbu, Savez večni razvrgoše." (Isajija 24:5)

"S kraja zemlje čujemo pesme: Slava pravedniku! Ali ja kažem: Propadoh! Propadoh! Jao meni! Verolomci se izneveriše, neverom se verolomci izneveriše. Strava, jama, zamka tebi, žitelju zemlje: ko pred glasom strave uteče, u jamu će upasti; ko se iz jame izvuče, zamka će ga uhvatiti. Da, otvorice se ustave u visini i zatresti zemlji temelji. Zemlja će se grozno razbiti, zemlja će se strašno raspući, zemlja će se silno uzdrmati, zemlja će zateturati poput pijanca, zanjihati se poput kolibe; toliko će joj otežati bezakonje njeno da će pasti i neće više ustati. I dogodiće se u onaj dan: Jahve će kazniti u visini Vojsku nebesku, a na zemlji sve kraljeve zemaljske; biće sakupljeni i zasuđjeni u jami, zatvoreni u tamnicu i nakon mnogih godina kažnjeni. Pocrveneće mesec, postideće se sunce, jer će kraljevati Jahve nad Vojskama na gori Sionu i u Jerusalimu, i Slava će mu sjati pred starešinama." (Isajija 24:16–23)

Prirodne katastrofe pogađaju zemlju sve više i više. U poslednjoj deceniji prošlog veka bilo je više katastrofa u svetu nego za poslednjih 100 godina. Posledice lomljenja saveza s Bogom čovečanstvo plaća sve skuplje.

Najdramatičnija demonstracija, i najdirektniji dokaz, da je tama Božija kazna za čovekov pogrešan izbor, jeste događaj prilikom Hristovog raspeća.

"Bilo je već oko podneva i tama nastade po celoj zemlji sve do tri sata, jer se sunce pomračilo." (Luka 23:44–45)

Razapeti Božijeg sina, koji jeste Svetlo sveta, i odabrati da se Varnava, ubica i čovek tame, pusti na slobodu, povlači sa sobom stravične posledice za ceo izraelski narod, ali i za celo čovečanstvo.

Zbog tame se ne snalazimo više u ovom svetu! Sledimo puteve koji odbacuju Božije principe i zato nas tama obavlja sve više. Nacije su bez saveta za rešenje svojih i međusobnih problema. Svet tone u tamu sve više i više, iako nam je Božija svetlost dana na raspolaganje.

III. BOŽIJA ZAMISAO SA ČOVEKOM I SVETOM

Čovek je stvoren nakon što je Bog razdvojio svetlo od tame. Svetlost, zajedništvo s Bogom i život u Božijoj prisutnosti jeste ono što je Bog pripremio za čoveka. Lucifer i njegovi anđeli bili su izbačeni iz Neba, mesta Božijeg prebivanja. Zauvek odvojeni od Boga, života i svetlosti, osuđeni na večnu tamu. Tama, i oni koji su postali duhovi tame, nisu mogli ostati u Božjem svetu.

Da bi zaštitio čoveka od pogrešnog koraka, Bog je eventualni napad tame na čoveka lokalizovao na jedno jedino mesto – drvo spoznaje dobra i zla. Koliko je Bog rekao Adamu i Evi o već postojećem mračnom svetu, nama nije otkriveno. Jedno je ipak sigurno – Bog čoveka nije ostavio nezaštićenog. Neprijatelj je bio spomenut, definisan i lokalizovan. Čovek nije mogao biti iznenaden nečim na šta nije bio upozoren. Jedino što je čovek trebalo da uradi jeste da veruje svom Stvoritelju i da s njim živi u harmoniji.

Sve ostalo je bilo već aranžirano – fantastičan svet pun Božije mudrosti i blagoslova. Stvoren na Božiju sliku, čovek je imao sposobnost prepoznavanja nekog drugog glasa, i snagu da to odbaci.

Ipak, iz teško objašnjivih razloga, čovek je prihvatio sotoninu alternativu i otvorio vrata tami u svoj život i živote svih dolazećih generacija na zemlji.

Ali, Bog je imao spremjan plan i za takvu situaciju. Čovek i nakon pada u greh ima mogućnost da odbaci зло i sledi dobro.

"A prinese i Abel od prvine svoje stoke, sve po izbor pretilinu. Jahve milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu, a na Kajina i na žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati, Stoga se Kajin veoma razljuti, i lice mu se namrgodi. I Jahve reče Kajinu: Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgodeno? Jer ako pravo radiš, vedrinom odsevaš. A ne radiš li pravo, greh ti je kao zver na pragu što na tebe vreba; još mu se možeš odupreti!" (1. Mojsijeva 4:6–7)

Konflikt između tame i svetla odmah se manifestovao u ljudskom rodu. Već na samom početku je vidljiva razlika izbora u slučaju dva brata, Kajina i Abela.

Ono što je bilo samo Bogu poznato, nevidljiva stvarnost, mračni duhovni svet zakoračio je i među Božije najdraže stvorenje – čoveka, pa i u čitavo čovečanstvo.

Borba između tame i svetla je rođena u svet čovekovim svojevoljnim izborom. Od tada je stalno prisutna među ljudima i biće do onog dana kada je Bog odlučio da je okonča silnom i krajnjom pobedom nad svom tamom. Pobeda je već činjenica, ali tama još uvek ima mogućnost da se ispoljava kroz čovekov izbor da je sledi.

Božija namera da čovek živi sa njim u zajedništvu nije nikad prestala da važi. Iako je od Adamovog pada u greh tama zakoračila u ovaj svet, čovek još uvek može živeti u svetlu.

Iako je kralj ovoga sveta mračna osoba, svetlo je još uvek jače od tame. Čovek ima i mogućnost i sposobnost da odabere svetlo i za ovaj život i za večnost.

BOŽIJI POZIV/PONUDA NA ŽIVOT U SVETLOSTI

"Svetlost će još samo kratko biti među vama, reče im Isus. Hodajte dok imate svetlost da vas ne obuzme tama. Jer, ko hoda u tami, ne zna kuda ide. Dok imate svetlost, verujte u svetlost da budete sinovi svetlosti.
(Jovan 12:35–36)

Sve što čovek može doživeti s Bogom jeste Božija ponuda čoveku. Sve je Božija inicijativa, njegova milost. Čovek može samo sa zahvalnošću prihvati ponudu. Čovek nema ništa što može Bogu ponuditi. On je Stvoritelj svega, život je njegov poklon nama, on je naš Otac.

Njegova je želja da nas spase od tame već ovde u ovom životu i u večnosti. Pakao nije pripremljen za čoveka, već za đavola i njegove anđele. Božija je volja da ni jedna osoba ne dođe u pakao.

"On nas je izbavio iz vlasti tame i prenestio nas u Carstvo svog ljubljenog Sina, u kome imamo otkupljenje, oproštenje greha." (Kološanima 1:13–14)

Zato nas Bog poziva da živimo u svetlu, zajedno s njim. Poziv i ponuda su od samog početka bili upućeni čoveku. Uvek je postojao neko ko je tu ponudu prihvatao – Noje, Avram, Jakov, Isak, Mojsije. Mnogi su im se pridruživali i postali narod, Božiji odabrani narod, da živi po Božijem zakonu i u svetlu i tako postanu svetlo u tami sveta.

"Jer, nekad ste bili tama, a sada ste svetlost u Gospodu.
Živite kao deca svetlosti..." (Efescima 5:8)

Mnogim prorocima je Božija namera za svet bila otkrivena mnogo puta tokom istorije.

"Viđenje Izaije, sina Amosova, o Judeji i Jerusalimu:
Dogodiće se na kraju dana: Gora Doma Jahvina biće
postavljena vrh svih gora, uzvišena vrh svih bregova. K
njoj će se stecati svi narodi, nagrnuće mnoga plemena i
reći: 'Hajde, uziđimo na Goru Jahvinu, podđimo u Dom
Boga Jakovljeva! On će nas naučiti svojim putevima,
hodaćemo stazama njegovim. Jer će iz Siona Zakon
doći, iz Jerusalima reč Jahvina! On će biti sudija
narodima, mnogim će suditi plemenima, koji će mačeve
prekovati u plugove, a koplja u srpove. Neće više narod
dizati maca protiv naroda niti se više učiti ratovanju.
Hajde, dome Jakovljev, u Jahvinoj hodimo svetlosti!"
(Isajja 2:1–5)

Božija namera je uvek svetla za pojedinca i za narod, onakva kakvom
je Jeremija opisuje

"Jer ja znam svoje naume koje s vama nameravam –
reč je Jahvina – naume mira a ne nesreće: da vam
dadem budućnost i nadu." (Jeremija 29:11)

Uslov da to bude stvarnost jeste odaziv pozivu da živimo u svetlosti, da
verujemo u njegovu Reč i živimo po Božijim principima za život.

ŽIVETI U SVETLU – BITI SVETLO DRUGIMA

Kao što je Raj bio mesto svetla, tako je Bog uvek želeo da ima mesto
na ovom svetu na kome je mogao da prebiva svojim svetlom. Nije mu
neophodno fizičko mesto u smislu zemlje, novog Raja, već pre svega
narod među kojim bi on prebivao, time što bi prosvetljeni živeli u svetlu,
po njegovim zakonima.

"Ja ћу prebivati među Izraelcima i biti njihov Bog.
Upoznaće oni tada da sam to ja, Jahve, Bog njihov, koji
ih je izbavio iz zemlje egipatske da prebivam među
njima – ja, Jahve, Bog njihov." (2. Mojsijeva 29:45–46)

Izraelski narod, potomci Avrama, Isaka i Jakova bili su njegov narod. U njima i među njima se očitovalo Božije svetlo. Ostali su narodi mogli to videti i poverovati i obratiti se živome Bogu, ostaviti tamu i idole koji su bili samo fizička obličja mračnih sila, demona, kojima su ostali narodi iz straha služili.

"Ja, Jahve, u pravdi te pozvah, čvrsto te za ruku uzeh;
oblikovah te i postavih te za Savez narodu i svetlost
pucima..." (Isajija 42:6)

Želju da oni uživaju njegov blagoslov života u svetlosti Bog im je otkrio već u Egiptu. Zaštićeni od tame, koja je zadesila ceo ateistički Egipat, Izraelci su bili u svetlu. Ali, ne samo da su oni bili u svetlu, već su bili svetlo celom Egiptu. Obožavatelji mračnih sila, Egipćani, mogli su videti razliku svetla i tame, mogli su se i oni opredeliti za svetlo kroz svedočanstvo izraelskog naroda.

Razlika između Božijeg naroda i ostalih naroda bila je očigledna.

"Ustani, zasini, jer svetlost tvoja dolazi, nad tobom blista
Slava Jahvina, a zemlju, evo, tmina pokriva i mrklina
narode! A tebe obasjava Jahve, i Slava se njegova
javlja nad tobom. K tvojoj svetlosti koračaju narodi, i
kraljevi k istoku tvoga sjaja" (Isajija 60:1–3)

I onda se dogodilo ono nerazumljivo – Izrael se okreće od Boga k idolima, od svetlosti k tami. Oni, koji su bili svetlost narodima, postaju sami tama. Prilagođavajući se navikama i principima življenja naroda koji nisu verovali u jedinog istinitog Boga i izraelski narod je zapadao u

sve veću tamu. Kulminacija je došla kada su odbacili Mesiju, Božijeg sina, Božije svetlo. Izgubili su ulogu koja im je bila dodeljena – da budu svetlo narodima.

Ali, Bog nije izgubio narod. Naprotiv, mnogi od neznabožačkih naroda poverovali su u Božijeg Mesiju, Isusa Hrista, i time povećali broj nosilaca svetla čovečanstvu. Svi koji su prihvatili Isusa Hrista za svog Spasitelja, postaju svetlo koje svetli u svetu za svedočanstvo ljudima.

"Vi ste svetlost sveta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori, niti se svetiljka pali da se stavi pod zdelu, nego na svećnjak, pa svetli svima u kući. Neka tako vaša svetlost svetli pred ljudima, da vide vaša dobra dela i da slave vašeg Oca, koji je na nebesima" (Matej 5:14–16)

Božiji narod se razlikuje od drugih naroda. Njegovi su zakoni drugačiji i način življenja je drugačiji. Kad se Božiji narod srcem pridržava Božijih reči i principa, onda ga Božija svetlost obasjava i to drugi mogu da vide.

Ako Božiji narod ostavi svoj put i počne živeti po navikama neznabožačkih naroda, onda i njih tama obuzme i sami postaju tama.

"Tvое oko je svetiljka tela. Ako ti je oko dobro, i celo telo ti je puno svetlosti. Ali, ako je rđavo, i telo ti je puno tame. Postaraj se, dakle, da svetlost u tebi ne bude tama." (Luka 11:34–35)

Ako neko sam živi u tami, ne može druge voditi. Tada se ispunjava Isusova reč da "ako slep vodi slepoga, obojica će upasti u jamu" (Matej 15:14).

Drugim rečima, oni koji se, po novozavetnim normama, priznaju za sledbenike Isusa Hrista moraju sami biti narod svetla da bi mogli biti

svetlo medu narodima.

IV. HODATI (ŽIVETI) U SVETLU

Živeti u svetlu nije nikakva mistična duhovnost u kojoj pojedinac ili grupa ljudi smatraju da su postigli stepen prosvetljenosti koji ih uzdiže iznad ostalih i tera u izolovanost od sveta. Svakako da postoji opravdanost za periodično povlačenje iz sveta, ali svrha svetlosti jeste da svetli među ljudima, a ne na nekom od ljudi izolovanom mestu. Svetlo ima svoju ulogu i službu među ljudima. Isus, koji je bio i jeste Svetlo ovoga sveta, kretao se i boravio među ljudima.

Svetlost je vidljiva u međuljudskim odnosima. U odnosima se pokazuje da li osoba živi u svetlu ili u tami i po njenim principima.

Posledica istine da je Bog svetlo jeste to da mi moramo živeti u svetlu da bi se Bog mogao među nama očitovati. Bog ne može prebivati među narodom koji živi po načelima tame, u kome je nečista atmosfera.

"A predveče neka se u vodi opere, te u smiraj može opet u tabor. Imaj izvan tabora mesto gde ćeš ići napolje." (5. Mojsijeva 23:12–14)

Ovaj tekst ne opisuje samo osnovnu i normalnu higijenu, već govori i o čistoti sredine u kojoj Bog želi da se kreće i očituje u jednom narodu. Ako bismo se figurativno izrazili, mogli bismo reći da Bog ne želi da "nagazi na prljavštinu" kada želi da prebiva među svojim narodom.

Isto je važno i danas u duhovnom smislu. Da bi se Božija sila ispoljavala među nama, u našoj sredini mora postojati duhovna čistota.

"A Jošua zapovedi narodu: Posvetite se za sutra, jer će sutra Jahve učiniti čudesa među vama." (Isus Navin 3:5)

Čistota – svetost bitna je komponenta za Božiju prisutnost i ispoljavanje njegove snage. Zato je neophodno da se zapitamo, kao što je i Jov jednom pitao:

"Koji putevi u dom svetla vode, na kom mestu prebivaju tmine?" (Jov 38:19)

Koji je put, šta je put k životu u svetlosti? I Božija nam reč i za to daje detaljan odgovor i opis na koji način se hoda i živi u svetlosti.

"A ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju vam objavljujemo: Bog je svetlost i u njemu nema ni malo tame. Ako tvrdimo da imamo zajednicu sa njim, a hodamo u tami, lažemo i ne živimo u skladu sa istinom. Ali, ako hodamo u svetlosti, kao što je on u svetlosti, imamo zajednicu jedan sa drugim i krv Isusa, njegovog Sina, čisti nas od svakog greha. Ako tvrdimo da nemamo greha, sami sebe zavaravamo i u nama nema istine. Ako priznajemo svoje grehe, on je veran i pravedan i oprostiće nam grehe i očistiće nas od svake nepravednosti. Ako tvrdimo da nismo zgrešili, činimo ga lažljivcem i njegove reči nema u nama." (1. Jovanova 1:5–10)

Ovo je, rekli bi smo, klasičan tekst ove teme. Razmatraćemo ovaj tekst stih po stih, jer u njemu zaista postoji opis, od Boga nam danog načina za život u svetlu.

"Bog je svetlost..."

Ovo je izraz koji nas stavlja pred izbor. Da je Bog svetlost govori

činjenica da je On sam po sebi to i da ta svetlost ne zavisi od nas, da li ćemo je mi upaliti ili ne. On jeste, bez početka i kraja ta svetlost i zato je na nama da se odlučimo da li ćemo ući u tu svetlost ili samo stajati po strani i posmatrati je. Ona jeste stvarnost, ali je na nama da se uključimo u nju, kao što treba skočiti u reku koja stalno protiče.

"... i u njemu nema ni malo tame."

Ovaj stih govori o nemogućnosti unošenja tamnih elemenata u zajedništvo s Bogom. Tami je nemoguće da opstane pred svetlom i nemoguće joj je da se pomeša sa svetlom. Približiti se Bogu može se jedino potpunom iskrenošću i čistotom motiva.

"Ako tvrdimo da imamo zajednicu sa njim, a hodamo u tami..."

Pošto je Bogu sve poznato, misao da se s njim može imati zajedništvo iako krijemo stvari od njega, u stvari je absurd, nemogućnost.

Reč u grčkom jeziku za zajedništvo je – *koinonia* – što znači učestvovati u nečemu s nekim drugim, biti sudionik nečega, učiniti nešto zajedničkim, zajedništvo u kome su komunikacija i ljubav temeljne vrednosti.

Mogli bismo reći da je zajedništvo dozvoliti nekome da ima udela u mom životu. To je jedino moguće ako ja dozvolim nekom drugom da zna o meni stvari koje su duboki deo mene i moje unutrašnjosti. Da bi to bilo moguće, ja moram biti spremjan da iznesem takve vrednosti na svetlo da bi ih taj drugi mogao videti, čuti, i tako postati sudionik nečega što je vrlo lično, samo moje. Spremnošću da to iznesem na svetlo dajem i poziv, ponudu nekom drugom da ima zajedništvo sa mnom.

Često puta kada podelimo duboke, lične i dragocene tajne sa nekim drugim, želimo da naglasimo da samo ta osoba poseduje ovo znanje o

nama. Jedino ta osoba je dobila pristup u onaj deo mene i mog života u koji niko do tada nije zakoračio.

Deliti zajedništvo je kao postati deoničar u najbogatijoj firmi, životu nekoga drugog. Veće privilegije i dragocenosti u ovom životu nema!

Bog nas poziva u takvo zajedništvo s njim samim. On, koji je sam sebi dovoljan, trojedini Bog, koji u trostvu živi u savršenom zajedništvu u kome samo svetlost vlada, ipak želi imati zajedništvo sa svojim stvorenjem – čovekom! Zato smo stvoreni, u to zajedništvo smo pozvani.

"Veran je Bog, koji vas je pozvao u zajednicu svoga Sina, Isusa Hrista, našeg Gospoda." (1. Korinćanima 1:9)

Može li čoveku veća čast biti ponuđena od ove – imati zajedništvo s Božijim sinom?! Ne samo neko površno zajedništvo, nego "koinonia zajedništvo", sudeoništvo u njegovom izmirenju, njegovoj slavi, njegovim mukama.

Mi smo sunaslednici s njim, zbog ovog zajedništva u koje smo ušli spasenjem koje nam je dano zbog vere u njega.

U pravom prijateljstvu dvoje dele sve jedno s drugim. Sve počinje voljnošću da otvorirno srca, našu unutrašnjost jedni drugima.

"Otvoreno smo vam govorili, Korinćani; naše srce vam je širom otvoreno. Nije vam tesno u nama, ali je tesno u vašim srcima. Uzvratiite mi na isti način – kao svojoj deci govorim: i vi raširite svoja srca." (2. Korinćanima 6:11–13)

Vapaj jednog apostola za pravim zajedništvom sa svojim suhrišćanima,

za zajedništvom s braćom i sestrama u Hristu. Ovaj vapaj prisutan je i danas među nama. Mi govorimo o bogatom zajedništvu, ali nas je malo onih koji ga stvarno doživljavaju, bilo da se radi o zajedništvu u našim crkvama, brakovima i drugim odnosima. Današnji svet, naročito ovaj civilizovani, industrijski svet, siromašniji je nego ikada kada je u pitanju pravo zajedništvo. Odnosi su postali poslovni, brojkama se meri smisao odnosa i kontakata koje stvaramo. Sve se materijalno mora isplatiti da bi smo se u to upustili.

Mi hrišćani se ne možemo pohvaliti nekom dubljom dimenzijom u pogledu zajedništva. Naše denominacije su nam pokrale slobode da se družimo sa svima u Hristovom telu. Nezrele duhovne vođe su nas ograničile da se družimo prema doktrinama, a ne po životu koga nam je Hristos dao. Strah od drugačijeg shvatanja koja drugi imaju otudio nas je jedne od drugih, nas koji smo pozvani u istu vrstu zajedništva u koju nas je Bog pozvao. Utisak je da je čoveku lakše uči u zajednicu s Bogom nego li naći zajedništvo u našim zajednicama.

Priča se o jednom crnom hrišćaninu koji je pokušao da se uključi u jednu crkvu gde je većina bila bele rase. Na kraju se požalio u molitvi Bogu i dobio objašnjenje: "ja pokušavam, reče mu Gospod, već dvadeset godina, ali mi ne uspeva!"

Pavle je imao široko srce, mesta za mnoge. Nikome nije bilo tesno u njegovoj prisutnosti i u njegovom srcu. Za Pavla nisu duhovne manifestacije bile najvažnije za zajedništvo, a naročito ne temelj za zajedništvo. Apostol Pavle je iskrena srca ljubio svu braću!

I ja sam svedok mnogih doživljaja u kojima su braća i sestre imali mesta u srcu samo za one koji su se ponašali po njihovom duhovnom ili, što je još gore, nekom drugom ukusu.

Hvala Bogu da je vreme kada se Gospodnja večera mogla uzimati samo ako je čovek pripadao istoj denominaciji, daleko iza nas. Odakle

je ta ideja došla vođama denominacija? Zar krv Hristova nije jači razlog za naše druženje i zajedništvo od naših denominacionalnih sistema?

Žalosno je videti da se i dan danas neki druže više na temelju duhovnih trendova nego na temelju Hristove ljubavi. Ali je fantastično videti da se mnogi bude i razumeju da su Isus i njegova ljubav jedini pravi temelj pravog zajedništva.

Sve više nestaje taj osećaj skučenosti medu nama koji smo njegova deca. Sve se više osećamo kao kod kuće u našim različitim crkvama. Bog podiže jednu novu generaciju koja se neće baviti sitnicama i time se razdvajati. Ono što je važno ostaće važno zauvek! Zajedništvo nije važnije od istine, ali se istina ne može primenjivati na način koji ubija. Zato je velika radost videti pokret obnove i produbljivanja zajedništva medu Božijim narodom danas.

Ranije su se crkve cepale, danas se sjedinjuju. Ranije je pripadnost denominaciji bila važnija od zajedništva s drugim hrišćanima, danas je ljubav jača od tih ljudskih postavljenih granica.

Otvorimo srca još više jedni za druge! Sledimo primer apostola Pavla i onog koji je još veći apostol od njega bio – Isusa Hrista samog. U njegovo srce stao je ceo svet. Svi su imali mesta u njegovom srcu! Jedino što nije imalo mesta u njemu bili su greh i tama.

"... lažemo i ne živimo u skladu sa istinom."

Svetlost i tama ne idu zajedno. Ako je Bog svetlost u kome nema tame, a zajedništvo između njega i nas ne postoji, onda se zna ko u tami hoda. Tama je na našoj strani! Bog je uvek otvoren, uvek istinit.

Ne tvoriti istinu u ovom slučaju znači ne ponašati se u skladu sa stvarnim stanjem naše unutrašnjosti, da ono što drugima prikazujemo nije u skladu s onim što je prava istina. Jednostavnim jezikom mogli

bismo reći da se radi o "foliranju, duplosti, neiskrenosti, glumi", pokušaju da se ostavi utisak da sam drugačiji, bolji, od onoga što u stvarnosti jesam.

Moglo bi se reći da je ovo jedan od najvećih razloga površnom zajedništvu koga imamo jedni s drugima. Većina ljudi se plaši da bude ono što jesu, jer se boje da neće biti prihvaćeni od drugih. Zbog toga toliki ogroman broj ljudi nosi maske koje skrivaju njihovu stvarnu ličnost i stvarno stanje.

Tragičnost ovoga je ta da tako nikada jedni druge ne upoznamo, a samim tim nikada ne možemo doživeti draž pravog, dubokog i iskrenog zajedništva.

Tragičnost ovog ponašanja je dvostruka. Ako bi čovek i uspeo da osvoji simpatije drugih foliranjem i izigravanjem, ta simpatija i prihvaćenost nije njemu na korist, zato što su ljudi "prihvatali" ono što im je osoba uspela prodati, a ne ono što je ona u stvarnosti.

Ljudi vole glumca u tom slučaju, ali ne i pravog čoveka. Tako onaj pravi, kome ljubav i prihvaćenost trebaju kao nasušni hleb, ostaje bez toga, a onaj lažni glumac "dobije" ono što u stvari i ne može prihvatiti, jer unutrašnjost pravog vapi za tim i ima pravo na to, ali nije dobila to zbog toga što se plaši da izade na svetlost.

U našim crkvama stvorili smo atmosferu u kojoj ljudi imaju utisak da se moraju ponašati na određen način da bi bili prihvaćeni kao dobri i duhovni. Postoje "duhovne forme u ponašanju" koje religiozne sredine diktiraju kao neophodne i time sprečavaju ljudi da susretnu jedni druge u pravom zajedništvu.

Mnogo od onoga što smo mi stvorili kao crkvenu kulturu nije ništa drugo nego prepreka da se susretnemo sa Bogom i drugima na pravi, istinit način.

Ceo naš moderni svet pati od te zarazne bolesti – nestvarnog i neistinitog ponašanja u našim odnosima. Potkradamo jedni druge i sami sebe time što se plašimo biti ono što jesmo.

Svet zahteva od nas da budemo po njegovom "aršinu". Tako razni klubovi zahtevaju određene stvari da bi smo mogli biti njihovi članovi. Isto tako i crkve imaju svoje zahteve.

Dubine u našim međuljudskim odnosima nisu dostigle daljni nivo od istih shvatanja, istih interesa, ukusa, nacionalnih i religioznih pripadnosti, socijalni stalež...

Kod Boga su sve te stvari i mnoge druge njima slične, sekundarne. Pred Bogom je iskrenost srca najveća stvar. Ne savršenost, već želja da budem istinit.

"Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost."
(Psalam 51:6)

Božija reč nam kaže da će nas jedino istina oslobođiti. Istinitost u ponašanju je odraz istinitosti srca i stvara slobodu u našem zajedništvu.

Biti transparentan, biti u spoljašnjim manirima ono što i u srcu jesi. U susretu takvih ljudi postoji temelj koji je potreban za pravo zajedništvo. Među nama hrišćanima trebalo bi da postoji daleko više od ovoga, jer verujemo da nas Bog i tako poznaće i prihvata. Žalosno je ako ljudi jednog dana, gore u Nebu, saznaju da ono što su na zemlji bili nije bilo ništa drugo nego pokušaj da budu nešto što nisu.

Originali su uvek najcenjeniji, ne samo među stvarima, već i među ljudima. Usudi se biti ono što jesi. Usudi se verovati da ono što si baš u ovom trenutku jeste prihvatljivo i kod Boga i kod ljudi. Iskrenost u

pogledu mojih mana neće me srozati u očima drugih. Naprotiv, istinitost je dobrodošla!

Mnogi propovednici, pastori, vođe, bilo duhovne ili druge vrste, ograđuju se od naroda. Mnogi od njih kažu da se ne može sa svima biti prislan, jer će ljudi onda izgubiti poštovanje prema njima. Zato drže ostale na pristojnom odstojanju.

Žalosna istina u životu takvih ljudi jeste ta da ako nisu poštovani izbliza, niko ih neće poštovati ni s distance. Možda će zadobiti poštovanje u početku, ali u trenutku kada budu razotkriveni, prezir ljudi će biti samo veći zbog njihove neiskrenosti.

"... nego, odrekli smo se sramnih tajni, ne koristimo se lukavstvom i ne izvrćemo Božiju reč, nego se objavljujući istinu preporučujemo savesti svakog čoveka pred Bogom." (2. Korinćanima 4:2)

Biti prislan sa svima možda nije moguće u istoj meri, ali biti istinita osoba to uvek i prema svima može svako. Autoritet je posledica integriteta i karaktera, a ne iskorišćavanja pozicije u odnosu na druge ljudе.

Car David se nije bojao onih koji su na neki način bili sposobniji od njega niti je pokušavao da sakrije svoje slabosti. Njegova sigurnost u održavanju kraljevske pozicije bila je u Božjem pozivu da bude na tom položaju i da ima čisto srce.

"Ali ja sam sada još slab, iako sam pomazani kralj, a ovi ljudi, Sarviljini sinovi, jači su od mene. Neka Jahve plati zločincu po njegovoj zloći!" (2. Samuelova 3:39)

Da ova vrsta ponašanja nije sama po sebi jasna, čak ni u hrišćanskim krugovima, govori i napominje i apostol Jovan:

"Mnogo sam se obradovao što sam među tvojom decom našao neke koji žive u skladu sa istinom, bas kao što smo primili zapovest od Oca." (2. Jovanova 4)

Velika radost apostola bila je u činjenici da u jednoj zajednici postoje oni koji su istiniti! Naoko čudna izjava. Zar ne bi to trebalo da bude stvarnost svake crkve, svakog pojedinca koji je hrišćanin?

Sećam se jedne posete Rumuniji za vreme Čaušeskog. Posetio sam jednu veliku crkvu s još jednim prijateljem. Kada smo sreli jednog člana crkve, on nam je samo napomenuo da među njima ima "prave i lažne braće". Posle kraćeg druženja s jednom grupom vođa, bilo je vrlo lako zapaziti ko je ko. Ljubav se ne može imitirati! Prava hrišćanska, biblijska ljubav ima svoje prave rodove koji čine da se falsifikati vrlo brzo sami razotkriju.

"Mnogo sam se obradovao kad su došla neka braća i pričala nam o tvojoj vernosti istini – o tome kako živiš u istini. Za mene nema veće radosti nego kad čujem da moja deca žive u istini." (3. Jovanova 3–4)

Bogu hvala za ljude, vernike, koji se usuđuju da budu istiniti. Usudio bih se reći da je jedna od najvećih prepreka da naše crkve privuku ljude upravo ovaj momenat. Ima previše religiozne dvoličnosti u našim zajednicama. Lepih fraza i reči kojima nedostaje istinita sadržina. Dvoličnost je odbijajuća. Iskrenost je privlačljiva!

"Ali, ako hodamo u svetlosti, kao što je on u svetlosti, imamo zajednicu jedan sa drugim i krv Isusa njegovog Sina, čisti nas od svakog greha."

Saznanje da je Bog svetlo moralo bi uticati na naše ponašanje u međusobnom druženju. Mogli bismo reći da naše ponašanje prema drugima treba da bude kao ono koje imamo prema Bogu, znajući da

nas potpuno poznaje i da pred njim nikada ne možemo izigravati nešto što nismo.

Tek kada takav stav zauzmem u našim međusobnim odnosima, možemo govoriti o zajedništvu, pravom, biblijskom, životonosećem. Ostalo je igra – "maskarada".

Posledice ovakvog zajedništva su mnoge, silne i dobre. Pre svega se u takvom zajedništvu pravi život deli i razvija. Svaki put kada se ljudi u zajedništvu otvore jedni za druge, dolazi do obostranog duševnog izgrađivanja i duhovnog obogaćivanja. Obe strane mogu dobiti dublji uviđaj u onoj oblasti života o kojoj se razgovara i o kojoj se međusobna iskustva podele.

Da bi se to dogodilo, potrebno je biti istinit, što podrazumeva obostranu iskrenost, otvorenost i poniznost da se od drugih može primiti i naučiti.

Druga dimenzija ovakvog zajedništva jeste da se duhovno pročišćavamo. "Krv nas Isusa Hrista čisti od svakoga greha", kaže Božija reč! Naglasak u ovome jeste očišćenje od osećaja krivice zbog učinjenog greha.

Novozavetna je poruka da smo svi sveštenici Isusa Hrista:

"Onome koji nas voli, koji nas je svojom krvlju izbavio od naših greha i učinio nas carstvom, sveštenicima svoga Boga i Oca..." (Otkrivenje 1:5)

Jedna od važnih uloga svešteničke službe jeste dušebrižništvo. Veliki deo dušebrižničke službe sastoji se u slušanju priznanja s kojima ljudi žele doći Bogu posredstvom svešteničke službe. Od ovoga se u crkvama napravio profesionalni unosan posao. Ograničivši ovu službu na samo određene osobe, skučili smo Božije oprاشtanje i čišćenje u ljudskim životima.

Božija nas reč ne samo uči o novom načinu ove službe, već i upućuje na isto, na jedan novi način u Novom zavetu.

"Stoga, priznajte svoj grehe jedan drugom i molite se jedan za drugoga da budete izlečeni." (Jakov 5:16)

Ispovedati znači učiniti vidljivim ono što je unutar mene, u skladu s onim što mi savest zajedno s Bogom svedoči da je istina o meni. Izneti stvari u svetlo je već pola pobeđe. Demonske sile žive u tami i plaše se svetla. Greh se isto plaši svetla. Zbog toga se i mi plašimo priznavanja naših greha, slabosti i unutrašnjih borbi.

Božija reč nas, naprotiv, ohrabruje da to činimo u našem zajedništvu jedni s drugima. Neke se stvari mogu javno priznati, neke samo manjoj grupi, a neke samo jednoj osobi. Ne ispovedati se jedni drugima (zapazite da Reč ne kaže nekim posebnim osobama, s posebnim duhovnim statusom, već jedni drugima!) znači nastaviti nositi taj teret sam i držati ga u tami. Sve dok to radimo, stojimo na pobedenoj strani, iako u Isusu Hristu imamo već danu nam pobjedu i oproštenje.

Mnogi ljudi nose tajne u sebi koje ih celog života muče. Boje se izneti to na svetlo, jer ne veruju u silu Isusove krvi koja nas može očistiti od svakoga greha. Mnogi misle da su naši problemi i iskušenja tako posebni da se niko drugi ne bori s takvim stvarima. Time mislimo da smo gori od drugih i stidimo se priznati da u nama postoje takve misli, kušnje i slabosti. To međutim nije istina.

"Nije vas snašlo nikakvo iskušenje osim ljudskog." (1. Korinćanima 10:13)

U početku našeg braka borili smo se sa stvarima za koje smo mislili da se ni jedan drugi brak susreće. Jedan bračni par je bio kod nas u poseti i mi smo hteli okončati naše druženje Gospodnjom večerom. Pre

nego što smo uzeli pričest, spomenuli smo ovom bračnom paru, dobrim prijateljima, našu borbu. Oni su bili iskusniji u braku i hteli smo da iznesemo na svetlo ovaj problem i da se molimo s njima za to.

Na naše veliko iznenađenje i oni su priznali da se bore s istom stvari. Na neki način to nam je bila već uteha, što nismo jedini koji imaju takav problem. Čim pomislimo da je naš problem jedinstven, onda nam se nameće i pomisao da je naš odnos najgori, "jer se niko drugi s ovakvim stvarima ne bori."

Kada živimo u svetu i ispovedamo grehe jedni drugima, onda nas Božije oproštenje susreće, zbog Isusove izmirujuće žrtve, i Bog nas čisti od osećaja krivice i samoosude.

Isus je rekao Petru da mu mora oprati noge, jer inače nema udela s njim (Jovan 13:8).

Svaki put kada ispovedamo grehe jedni drugima, produbljujemo naše zajedništvo jedni s drugima, ali istovremeno ulazimo u dublji odnos s Bogom, jer nas iskreno ispovedanje čisti od greha.

**"Ako priznajemo svoje grehe, on je veran i pravedan
i oprostiće nam grehe i očistiće nas od svake
nepravednosti."**

Uobičajeno razumevanje ovoga jeste da bi trebalo priznavati učinjena pogrešna dela. To je svakako jedan važan aspekt ispovedanja greha. Međutim u ovom slučaju ne radi se samo o učinjenim gresima već i o stavovima koji su skriveni fizičkim očima, ali ipak stvarni. Moguće je ne činiti pogrešne stvari, biti veoma ljubazan i na izgled duhovan, a opet imati stavove koje bi trebalo razotkriti i priznati kao greh. Mnogo pogrešnih stavova postoji u nama. Iako nisu uvek očigledni, mnogo puta su vrlo duboko ukorenjeni u našim srcima.

Pošto je život u svetu pitanje iskrenosti i transparentnosti, onda je ispovedanje pogrešnih, skrivenih stavova, vrlo važan deo toga. Ne treba se bojati da se iz tajnih soba srca iznese sve na svetlo.

"Ko će znati sve svoje pogreške? Očisti me i od tajnih."
(Psalam 19:12)

Važnost ovog aspekta jeste zbog obećanja da ako tako živimo, Bog nam opršta grehe, ne samo učinjene, već i one stavove kojih se ne oslobođamo tako brzo. Ako smo svesni istih i ne pokušavamo ih sakrivati, već ih priznajemo, onda je ta utvrda u nama pod stalnim Božijim oprštanjem i vodi nas u oslobođenje.

Korak dalje ide Bog u svom obećanju. Ne samo da naše priznanje bude povod oproštenju već se cela atmosfera čisti kroz takve stavove.

Ponekad se događa da i nakon izmirenja dve zavađene strane ostane osećaj neke nedorečenosti i čudne atmosfere, iako je "sve rešeno i ispravljeno." Razlog tome jeste da se retko u izmirenju sve iznese na svetlo. Spomene se izvinjenje za učinjenu nepravdu, da se oproštenje za to, ali se retko kada ide do samoga dna.

Ludvig Vitgenštajn je rekao da: "Čovek stalno zaboravlja da ide do same srži stvari. Ne postavljaju znak pitanja dovoljno duboko." Sve što se ostavi u tami, neizrečeno, ostaje kao koren koji nastavlja da smeta u zajedništvu i može da iznikne u gorku biljku.

Pre nekoliko godina smo moja supruga i ja primetili da se naši dobri prijatelji čudno ponašaju prema nama, iz nama nepoznatog razloga. Počeli smo moliti za to i rekli smo Gospodu da smo spremni učiniti sve što je u našoj moći da se situacija promeni. Pozvali smo ih na ručak i sve je proteklo u hrišćanskom ispravnom duhu, iako je nešto postojalo u atmosferi što je bio znak da nešto ipak ne štima.

Nakon jednog kraćeg vremena imao sam priliku da budem s tim bratom u situaciji u kojoj sam video Bogom danu priliku da se sve do temelja rasvetli i jednom zauvek reši. Tako se i dogodilo. Jedan drugome rekli smo sve – ne samo o nekim učinjenim stvarima, već i o onom što smo mislili jedan o drugome, a nosili smo u dubini srca. Priznali smo te stavove kao naše lične pogreške i grehe i molili jedan drugog za oproštaj. Nakon toga cela atmosfera se promenila. Osećaj je bio kao ona čistota u vazduhu nakon oluje. Sve je bilo odneseno što je do tada, iako nevidljivo, ipak bilo prisutno.

Od velike je važnosti razumeti da otvorenost nije u odvažnosti reći drugome šta o njemu mislimo, već da to učinimo kao priznanje da taj način razmišljanja o osobi nije u duhu Božije ljubavi. Time izbegavamo napadanje druge osobe i stavljamo u prvi plan našu nesposobnost da ljubimo brata i sestru onako kako Bog svakog od nas ljubi.

Živeti u svetlu otklanja sumnju o neiskrenosti i duplosti u odnosima i omogućuje da hodamo u slobodi i čistoti koja je jedini pravi ambijent za Božiju prisutnost među nama.

DRAGOCENOST TAKVOG ZAJEDNIŠTVA

"Blago narodu koji zna trubnu poklič! Gospode! U svetlosti lica tvojega oni hode" (Psalam 89:15)

Radost i život u svetlosti nerazdvojni su. Osećaj skrivanja u odnosima ne donosi radost zajedništvu. Otvorenost i iskrenost donose radost.

Jedno dramatično iskustvo bilo je sam temelj dubljem razumevanju istine o životu u svetlosti. Pre nekoliko godina bio sam pozvan da predajem u biblijskoj školi u jednoj od baltičkih zemalja. Setio sam se jednog brata s kojim sam ponekad bio na konferencijama. On je vodio

slavljenje i bio veoma poznat u Skandinaviji po pisanju brojnih pesama slavljenja koje su se pevale u mnogim crkvama. Pozvao sam ga da mi se pridruži na ovom putovanju i da podelimo predavanja.

Iako smo se poznavali, naše zajedništvo nije bilo neko duboko prijateljstvo. Raditi zajedno nije uvek lako, čak ni za nas hrišćane. Naročito ako nismo slobodni od ambicija.

Kada smo krenuli na put, mnoge su se misli počele javljati u meni. Kako će sve ovo proći. On je jak u svojoj službi, šta ako preuzme celu stvar i sve bude samo njegov šou. Ko će više pažnje privući na sebe, i mnoge druge misli i strahovi.

Već tokom avionskog putovanja smo počeli deliti misli i osećaje jedan s drugim na način koji je raspršio strahove i neizvesnost sve više i više.

Tokom sedmice dana, koliko smo bili zajedno, naše se zajedništvo produbljivalo. Delili smo duboke osećaje jadan sa drugim. Naša iskušenja, misli koje nisu bile čiste, stvari sa kojima se borimo. Što smo više komunicirali na tom nivou, sve je jače bio prisutan osećaj pravog zajedništva. Sve manje je bilo važno ko će koliko udela imati u naučavanju. Želja da Bog vodi bila je sve jača, bez obzira na to koga će on upotrebiti. Ako je i postojao kakav maleni osećaj konkurencije, nestao je, i dubok osećaj obostrane pripadnosti Gospodu i bratske ljubavi sve više nas je obuzimao.

Istovremeno, upoznavajući jedan drugog na ovakav način, osećaj naše obostrane nedostojnosti i nekvalifikovanosti za ovako svet i čist posao, kao što je Božiji rad, sve je bio jači u nama. Kako Bog može uopšte upotrebiti ljude koji su toliko puni mana?

Jedno jutro pre predavanja studentima, ja sam mu rekao ovako: "Kada počneš sa slavljenjem, nemoj misliti na vreme i da ja treba da predajem. Ako Duh Sveti vodi tako da osećaš da treba da ideš dalje sa

slavljenjem – samo nastavi. Nemoj misliti na to da ja treba da dođem napred i počnem predavanje. Nije važno ko, koliko i kada, samo neka Bog čini nešto."

Nakon nekoliko pesama slavljenja, počela se stvarno osećati Božija prisutnost. Videvši da on želi da završi, ja sam mu samo dao znak da nastavi.

Ono što se nekoliko narednih sati događalo nešto je što nikada neću zaboraviti.

Božija prisutnost je bila konkretna i snažna. Iako on i ja ništa nismo radili, Duh Sveti je počeo svoj suvereni posao.

Skoro svaki student je bio na poseban način dotaknut Božijim Duhom. Nas dvojica smo sedeli i sve to posmatrali s velikom radošću i zahvalnošću.

Gospod mi je kroz ovo pokazao da kada mi živimo u svetlu jedan s drugim onda time stvaramo ambijent i atmosferu u kojoj Bog može prebivati. Jer, Bog prebiva u svetlosti. A kada je Bog prisutan, onda se velike stvari mogu dogoditi. Tada nije više pitanje koji darovi postoje u toj situaciji, jer Božija prisutnost može uraditi više nego što iko od nas može darovima koje smo dobili.

Druga važna istina u ovome jeste ta da sva slava pripadne Bogu. Znajući jedan drugoga i slabosti jedan drugoga, ni jedan od nas se ne bi usudio sebi pripisati zaslugu za ono što se dogodilo. Obojica smo znali svu unutrašnju borbu i slabosti koje smo u sebi nosili.

Živeti u svetlu jeste videti sebe u njegovom svetlu, ali i dopustiti Bogu da bude ono što on jeste i radi ono što on može i hoće. Ničim ne privlačiti pažnju na sebe već biti svestan da sve dobro što se događa jeste Božiji rad.

V. LJUDI SVETLA

Čitajući Božiju reč i znajući kakvim je Bog stvorio čoveka, razumemo da je ovakav način života onaj koji priželjkujemo i jedini ispravan pred Bogom.

"A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, stečeni narod da objavljujete vrline Onoga koji vas je iz tame pozvao u svoju čudesnu svetlost." (1. Petrova 2:9)

Poziv da s Bogom živimo je poziv da napustimo tamu i uđemo u nov način života. U prвobитnoj crkvi ljudi su prilikom čina krštenja davali obećanje da prekidaju sve veze sa svetom tame i odriču se svih dela tame.

Bog s kojim su otpočinjali svoj novi život je Svetlost i u njemu nema nikakve tame.

"Dragi moji, ne pišem vam neku novu zapovest, nego staru zapovest koju ste imali od početka – stara zapovest je reč koju ste čuli. A ipak vam pišem novu zapovest, koja se obistinjuje u njemu i u vama. Jer, tama prolazi, a istinska svetlost već sija. Ko govori da je u svetlosti, a mrzi svoga brata, još je u tami. Ko voli svoga brata, živi u svetlosti, i u njemu nema sablazni. A ko mrzi svoga brata, u tami je – hoda u tami i ne zna kuda ide jer mu je tama zaslepila oči." (1. Jovanova 2:7–11)

Reći da živim u svetlosti, a nositi u sebi skriveni stav, koji nije u skladu

sa onim o čemu mi savest svedoči da je ispravno, jeste laž i znak da još živim u tami. Uticaj svetlosti je dublji i podrobniji od spoljašnjeg, za oko, korektnog ponašanja. Svetlost zadire duboko u dušu i uklanja sve što je neautentično i falš.

Ponašanje koje je isforsirano i nije odraz unutrašnje stvarnosti, bude ljudima na sablazan. Dvoličnost je sablažnjavajuća.

"Jer nekad ste bili tama, a sada ste svetlost u Gospodu. Živite kao deca svetlosti – jer, plod svetlosti je u svakoj dobroti, pravednosti i istini – prosuđujući šta je Gospodu milo." (Efescima 5:8–10)

Način ponašanja koji nam je ranije bio prihvatljiv, ne zbog ispravnosti, već zbog ličnih interesa, više nije ni prihvatljiv ni opravdavajući. Kod Boga nema duplosti. Iako sam ranije radio nešto što je imalo svog opravdanja, i što su možda i drugi opravdavali – jer tako svi rade, više nije opravdavajuće. Ranije smo živeli u svetu tame, gde se takve stvari rade, i mogu čak biti "normalne" u tom svetu. Ali, u novom životu s Bogom, važe drugi stavovi.

"Ne lažite jedan drugoga, pošto ste svukli starog čoveka sa njegovim delima." (Kološanima 3:9)

Ne varajte jedan drugog neiskrenošću, "ne folirajte" jedan drugoga, rekli bismo uličnim jezikom. Ovo je pisano vernicima koji su još uvek živeli po starim navikama, po principima ovog sveta, principima tame.

Važno je ovde reći da upotrebom reči *svet* ne smatram da su svi ljudi pristalice tame. Reč *svet* je simbol sistema koji je pali čovek stvorio bez Boga. Taj svet jeste svet tame, jer je Boga izbacio iz računice.

Iako u svakom ljudskom biću postoji svesnost o Božijim zakonima, jer su u nama time što smo stvorenici na Božiju sliku, ipak smo bića koja se

s grehom rađamo i time smo bez Boga i nanovnog rođenja deca tame, kako Božija reč kaže.

"Živite kao deca svetlosti..."

Budimo ljudi koji se osećaju "kod kuće" u svetlu, kojima nije nelagodno kada se svetlo upali. Ne budimo "bubašvaba" tip hrišćana i ljudi.

Mnogi kažu da je nemoguće biti iskren, jer će ljudi zloupotrebiti njihovu otvorenost i iskrenost. Ja sam se mnogo puta suočio sa strahom da ono što sam javno priznao i da ono što je lično može biti upotrebljeno na pogrešan način od onih koji ne razumeju i onih koji su željni čuti o slabostima drugih da bi mogli širiti vest tipa – "O, jesи li čuo kakav je on!?"

Istina je da je takvih bilo, da ih ima i da će ih uvek biti. Ali, uprkos tome moramo se usuđivati da budemo ono što jesmo, uvek i pred svima. U svakom slučaju u tolikoj meri da ljudi vide da smo autentični i istiniti.

Svakako, čovek mora biti mudar i znati koliko kome može reći.

Svakako, postoje stvari koje se mogu samo nekim reći. Sve to ipak nije razlog da izigravamo nešto što znamo da ljudi očekuju od nas kako bismo bili prihvaćeni od njih. Niti je to razlog da pokazujemo kao da imamo potpunu kontrolu nad životom i sakrivamo svoje slabosti.

Vođe naročito dolaze u iskušenje da uvek budu jaki i da uvek imaju sve pod kontrolom. Mnogi misle da je jak vođa onaj koji nikada ne greši i uvek ima rešenje i odgovor za sve. Takve vođe nisu postajale u Bibliji, niti su danas model koji Bog upotrebljava. Ko takvu ulogu na sebe uzme, samom sebi priprema krah i drugima daje pogrešne signale u pogledu Božijeg izbora vođe i zahteva prema njegovim slugama.

Naši razgovori trebalo bi da budu dublji od razgovora o vremenu i nevažnim stvarima. Nije retko da se ljudi mnogim rečima štite i kriju od

drugih i njihovog uvida u njihov život. Mnogi se izvlače iz razgovora koji se dotiču ličnog aspekta života, ne žečeći da budu "otvorena knjiga".

A Božija reč nas ipak podstiče da budemo deca svetla, ljudi koji se osećaju kao kod kuće u zajedništvu u kojem svetlo vlada.

"... plod svetlosti je u svakoj dobroti, pravednosti i istini..."

Ovo je plod takvog načina života i te vrste zajedništva. Praksa potvrđuje ovu istinu. U crkvama u kojima ljudi nisu istiniti u svom ponašanju uvek postoji atmosfera koja ljude odbija od takvog zajedništva. Hladna i mračna atmosfera, mogli bismo reći. To lako zapažaju ljudi koji dođu prvi put u crkvu. Ako susretnu istinske ljude, onda susretnu toplinu i osećaju se kao "kod kuće". Ako susretnu ljude koji su svezani raznim religioznim fazonima i ponašanjem koje želi ostaviti utisak na okolinu, onda ih to odbija. Ogromna većina ljudi nosi u sebi čežnju za onim što je pravo i što bi moglo popuniti prazninu kojom su stalno okruženi u svetu koji je sve hladniji u međuljudskim odnosima.

Gde su ljudi istiniti, tamo postoji i snažnija motivacija za uključivanje u aktivnosti i zajedništvo. Atmosfera svetla oslobađa pozitivne resurse koje je Bog stavio u ljude. Želja da pomognu jedni drugima i da čine dobra dela, rađa se i jača u takvoj atmosferi.

"Tri dana nisu ljudi jedan drugoga mogli videti, i niko se sa svoga mesta nije micao. A u mestima gde su Izraelci živeli sjala je svetlost" (2. Mojsijeva 10:23)

Ovaj tekst opisuje praktične posledice tame u situaciji kada se tama, kao Božija kazna, spustila na Egipat.

Prvo, ljudi nisu mogli videti jedni druge. Normalno, u tami se ljudi ne vide. Isto je istina i u duhovnom smislu. Ako u našim odnosima nismo

transparetni (providni), onda i ne vidimo jedan drugog, nego ono što pokušavamo biti jedan pred drugim. Nezainteresovanost za takav način ophodenja ispoljava se u nezainteresovanosti jednih za druge. Delimično je ovaj stav odraz straha da budemo poznati.

Drugi momenat je da se tri dana niko nije micao sa svog mesta. Ilustrativno i to potvrđuje pasivnost u odnosima. Svako samo čuva svoju poziciju i ne usuđuje se krenuti dalje u zajedništvu. Ako crkva, kao zajedništvo i ljudi kao pojedinci, ne rastu duhovno, onda je to verovatno znak da svetlost još nije dobila dovoljno mesta u tom zajedništvu.

Svim biljkama potrebna je svetlost da bi rasle, osim nekim gljivama koje u mraku rastu i ne donose dobar plod.

Otvorenost je motivišuća. Svetlost stvara radost i želju da se čini dobro drugima.

"... svakog dana su... jeli radosnog i iskrenog srca."
(Dela apostolska 2:46)

Drugim rečima – sve su to činili u jednostavnosti srca, bez duplih motiva i misli, u iskrenosti srca.

To je bio osnovni ton, sam temelj u njihovom druženju. Da bismo bili motivisani za ovakvo zajedništvo, potrebno je da češće mislimo na svrhu s tim da znamo da se kroz takvo zajedništvo Bog otkriva ovom svetu. Carstvo jedne druge vrste manifestuje se medu ljudima. Isus je sam rekao da kada ljudi vide našu međusobnu ljubav da će kroz to poverovati da je Bog poslao svog Sina na ovaj svet radi spasenja čovečanstva.

Rezultat takvog zajedništva među njima je opisan u sledećem stihu:

"Hvalili su Boga i uživali naklonost celog naroda, a Gospod im je svakog dana pridodavao one koji su se spasavali." (Dela apostolska 2:47)

Narod je voleo prve hrišćane. A ko i ne bi voleo ljudi koji su se molili za njihove bolesne, pomagali siromašne, oslobađali one koje su mučile zle sile. Predrasude ljudi se najbolje opovrgavaju životom, a ne samo mnoštvom argumenata kojima nedostaje praktična stvarnost.

Moramo priznati da mi još nismo pokazali pred ovim svetom onakav život u našem zajedništvu koji bi im bio jači povod da daju veću pažnju onome što propovedamo.

Crkva ima poverenje drugih u onoj meri u kojoj živi u ovakvom zajedništvu. Autoritet i verodostojnost crkve je neodvojiva od ovakvog zajedništva. Rast crkve je u tesnoj vezi s ovakvim zajedništvom.

Ove činjenice bi trebalo da nas motivišu na korak dalje u našim odnosima i zajedništvu. Budimo ljudi svetla, istine i iskrenosti. To je Bogu umilno, nama na blagoslov i ljudima svedočanstvo i izazov.

RAZOTKRIVATI TAMU

Već u samom početku stvaranja Bog je odvojio svetlost od tame. Isti princip, u duhovnom smislu, Bog je želeo da bude primenjivan u životu njegovog naroda. Sve dok bi se Izrael držao Božijih principa i živeo po njima, bili bi narod svetla i Bog bi boravio među njima. To bi im isto bila garancija da ih neprijatelji njihovi ne mogu pobediti, jer bi ih Božija prisutnost štitila i Bog bi se borio za njih.

Čim bi se narod počeo udaljavati od tih principa, neprijatelj je imao mogućnost da ih pobedi. Dramatičan primer toga je zapisan u Knjizi

Isusa Navina (Jošua) u 7. poglavlju. Izrael je pobeđen i Isus Navin se tuži pred Bogom i pita za razlog. Bog mu daje odgovor:

"A Jahve odgovori Jošui: Ustani! Zašto si pao ničice?
Izrael je sagrešio: prekršili su savez kojim sam ih vezao.
Zaista, uzeše ukleto, porobiše, posakrivaše i prisvojiše. I
zato Izraelci ne mogu izdržati pred svojim neprijateljima,
okreću leđa pred protivnicima jer su postali ukleti. Ja ne
mogu više biti s vama ako iz svoje sredine ne maknete
proklete. Ustani! Sazovi narod na posvećenje i reci mu:
Posvetite se za sutra, jer ovako govori Jahve Bog
Izraelov: Kletva je u tebi, Izraele; i nećeš izdržati pred
svojim neprijateljima sve dok ne odstranite kletvu iz
svoje sredine. Zato sutra zorom pristupite pleme za
plemenom; iz plemena koje odredi Jahve prići će rod za
rodom, a onda iz roda koji označi Jahve pristupiće
obitelj po obitelj, a iz obitelji koju označi Jahve pristupiće
čovek za čovekom. I ko se tada nađe sa ukletom stvari,
neka se spali on i sve što mu pripada, jer je prekršio
savez Jahvin i osramotio Izraela." (Isus Navin 7:10–15)

Jedna osoba pokušava sakriti ono što je urađeno protiv Božije volje i zapovesti. Tama se počela uvlačiti u tabor. Ahan pokušava sakriti ono što je Bog proglašio nečistim i prokletim. Taj postupak navlači prokletstvo i kaznu na ceo narod.

Skriveno se moralo razotkriti. Božija reč kaže da ništa što je skriveno neće ostati, a da ne bude razotkriveno. Pred Bogom je nemoguće sakriti. Zato je život u svetlosti neophodan.

Zato je priznavanje i ispovedanje greha jedni–drugima, zaštita od uticaja tame na naše živote.

Poslovica kaže da je "bolje sprečiti nego lečiti." Mnogo puta bismo

izbegli neželjene događaje da smo na vreme podelili našu borbu u vezi s različitim iskušenjima s nekim drugim. Time bismo izneli na svetlo one osećaje koji pripadaju oblasti tame i koji su jači od nas sve dok ih sakrivamo i stidimo se da priznamo.

Izraelski narod je s vremena na vreme zapadao u način života koji je sprečavao Boga da bude njihova zaštita. Da bi ih vratio na pobedonosni put, Bog je uvek slao proroke koji su svojim porukama ukazivali na put s kojeg su skrenuli.

U vreme kada je Eli bio sveštenik u Izraelu, njegovi su sinovi radili gnušobne stvari. Njihov otac nije ih opominjao dovoljno odlučno i u Hram se uvukao nemoral kojem tamo nije bilo mesto.

"A Elijevi sinovi bijahu nevaljali ljudi, jer nisu marili za Jahvu, ni za prava sveštenika nasuprot narodu: kad bi ko prinosio žrtvu, došao bi sluga sveštenikov, dok se meso još kuvalo, s trorogom vilicom u ruci i zabadao njom u kotlić ili u lonac, u tavu ili u zdelu, i što god bi se nabolo na vilicu, uzimao je sveštenik sebi. Tako su činili svim Izraelcima što su dolazili onamo, u Šilo. Tako i pre nego bi se spalilo salo, došao bi sluga sveštenikov i rekao čoveku koji je prinosio žrtvu: 'Daj mi mesa da ispečem svešteniku! On neće od tebe kuvana mesa, nego samo sirovo! Ako bi mu čovek tada rekao: 'Neka se najpre spali salo, a onda uzmi što ti duša želi', on bi odgovorio: 'Ne, nego daj odmah! Ako ne daš, uzeću silom.'" (1. Samuelova 2:12–17)

Kada se tama i svetlo pomešaju među Božijim narodom, naročito u vodećim krugovima, onda narod prezire Božije naredbe i otpada od Boga.

"I reče mi: Sine čovečiji, vidiš li što u tami rade starešine

doma Izraelova, svako u svojoj oslikanoj komori? I još govore: Jahve nas ne vidi, jer je Jahve napustio zemlju!" (Jezekija 8:12)

Svet je svakodnevno potresan novim otkrivanjima skandala među vođama u političkim krugovima, u velikim kompanijama i u mnogim drugim oblastima. Nažalost, ni Crkva nije izbegla ovakve događaje. Tragedija nije u pogreškama, već u pokušajima da se stvari zataškaju i prikriju. Kada vodeće osobe s rukom na Bibliji obećavaju iskrenost i integritet, a otvoreno i svesno lažu, misleći da će tamom pokriti svoja neslavna dela, onda tama dobija otvorena vrata i korupcija uništava društvo.

Car David je pokušao da sakrije svoj greh u trenucima svoje slabosti. Bog mu je poslao proroka da ga ukori, ali i da mu oprosti ako bude spreman da prizna svoj greh.

Božija reč u ovom pogledu je nedvosmislena. Sramna dela vođa u Bibliji nisu preskočena niti sakrivena. Ne, Božija ih reč razotkriva! Istovremeno Božija reč govori jasno o mogućnosti oproštenja za sve pogreške, ako ih priznamo.

To je ono što je fantastično u životu s Bogom. On od nas ne očekuje nepogrešivost već iskrenost. On ne traži savršene vođe, već one koje su voljne menjati se i služiti drugima.

Vođe koje imaju čiste motive i sami poznaju svoje slabosti, znajući da ih ne moraju sakrivati iz straha da ih drugi neće poštovati.

Crkva nakon Duhova je bila dinamična i vođena Duhom Svetim. Silne su se stvari događale i neprijatelj spolja nije mogao da zaustavi pohod jevangelja. Kada ne uspe na taj način, neprijatelj uvek pokušava iznutra.

Ljudi koji skrivaju svoje slabosti i osećaje koji pripadaju oblasti tame, pre ili kasnije postanu instrument za nešto destruktivno u zajedništvu. Postanu kanali za tamu.

Razdvojiti svetlo od tame u svom životu nije uvek jednostavna stvar. Ponekad se znamo ponašati duplo u različitim situacijama. Ne usuđujemo se da radimo u skladu s onim što znamo da je ispravno iz straha da nas ljudi neće voleti i prihvati. Apostol Petar je sam bio žrtva tog straha od ljudi, te je dozvolio sebi u nekim situacijama da bude dvoličan, i to nakon što je sam bio instrument u Božjoj ruci da razotkrije istu dvoličnost u životima drugih.

"A kad je Kifa došao u Antiohiju, ja sam mu se suprotstavio u lice jer je zasluzio osudu. Naime, pre nego što su neki došli od Jakova, Petar je jeo s paganima. A kad su ovi stigli, on se povukao i odvojio, plašeći se obrezanih vernika. U dvoličnosti su mu se pridružili i drugi Judeji, tako da je i Varnava bio zaveden njihovom dvoličnošću. Kad sam video da se ne ponašaju u skladu sa istinom evandelja, rekao sam Kifi pred svima: Ako ti, Judejin, živiš po paganskim običajima, a ne po judejskim, kako možeš da prisiljavaš pagane da žive po judejskim!" (Galatima 2:11–14)

Bog je od samog početka pokazao koliko mu je svetlost i čistota Crkve važna.

"A neki čovek po imenu Ananija sa svojom ženom Safirom prodade imanje pa sa ženinim znanjem zadrža deo novca za sebe, a ostatak donese i položi apostolima pred noge. Tada mu Petar reče: 'Ananija, zašto ti je Satana ispunio srce pa si slagao Svetog Duha i zadržao deo novca od zemlje? Zar ti nije pripadala pre nego što si je prodao? A kad si je prodao, zar ti novac

nije bio na raspolaganju? Zašto si u svoje srce stavio takvo delo? Nisi slagao ljude nego Boga! Kad je Ananija čuo ove reči, pade i izdahnu, a silan strah obuze sve koji su to čuli. Neki mladići ustadoše i uviše ga pa ga izneše napolje i sahraniše. Posle otprilike tri sata, uđe i njegova žena, neznaajući šta se dogodilo. Petar je upita: 'Reci mi, da li ste zemlju prodali za toliko i toliko?' 'Da, odgovori ona, 'za toliko! 'Zašto ste se dogovorili da iskušate Gospodnjeg Duha?' reče joj Petar 'Gledaj! Pred vratima su noge onih koji su sahranili tvog muža; a i tebe će izneti! I ona istog časa pade pred njegove noge i izdahnu. Tada uđoše oni mladići i nadioše je mrtvu, pa je izneše i sahraniše pored njenog muža. A silan strah obuze svu crkvu i sve koji su to čuli." (Dela apostolska 5:1–11)

Ananija i Safira pokušali su da proture laž kao prihvatljiv deo života u Crkvi. Đavo im je u srce stavio istu prevaru kao i Adamu i Evi – da mogu uraditi nešto što nije u skladu s Božijom voljom bez tragičnih posledica. Greška nije bila u tome što nisu hteli da daju sav novac. Niko ih na to nije ni prinudivao. Greška je bila u tome što su hteli da slažu – da odaju utisak da su jedno, a u suštini su bili drugo. Upravo je to suštinska suprotnost onome na što nas tekst u 1. Jovanovoj poslanici 1:5–9 poziva. Da su uspeli u tome, uneli bi u crkvu "sivu ekonomiju" i "sivu duhovnost".

Sivo nije Božija boja. Sivo je mešavina dve prirodne boje. I u duhovnom smislu je sivilo mešavina – svetla i tame. To je upravo ono što đavo želi. U sivilu se može i jedno i drugo raditi. Verovati u Boga i istovremeno se moliti drugim bogovima. Verovati u Boga i istovremeno se baviti stvarima za koje je Bog rekao da su zabranjene i proklete. Mešavina Božije reči i duhovnosti koja nam paše iako nema nikakve veze sa Bogom i onim što je on rekao.

Veliki strah je obuzeo celu Crkvu! Da, prvo Crkvu! Sud Božji uvek počinje od njegove Crkve. "Strah Gospodnji je početak mudrosti", kaže Solomon. Ako Crkva nema poštovanja prema Bogu, kako će ga ostali narod imati? Trebalo bi malo manje da se zgražavamo nad gresima ljudi koji su u svetu. Apostol Pavle kaže da nije naše da sudimo onima koji su napolju, već onima koji su unutra (1. Korinćanima 5:12–13).

Prva Crkva kroz ovaj događaj doživila je potvrdu od samog Boga da je život u svetlosti nešto što On zahteva od onih koji u njega veruju. Ništa se nije moglo sakriti.

Sve što je zajedništvo bilo čistije, time se i sila Božja više ispoljavala. Respekt prema imenu Božjem bio je velik, a Božja prisutnost među vernicima toliko stvarna da su se velika čuda događala.

"Apostoli su činili mnoga znamenja i čuda u narodu... tako da su iznosili bolesne na ulice i stavljali ih na postelje i prostirke, ne bi li, kad Petar nađe, bar njegova senka pala na nekog od njih. A nagrnuše i mnogi iz gradova oko Jerusalima pa su donosili bolesne i one koje su mučili nečisti duhovi. I svi su bili izlečeni." (Dela Apostolska 5:12,15–16)

Jedan drugi aspekt ovog događaja veoma je interesantan, naročito za nas koji živimo u vremenu u kome je hrišćanstvo pokušalo na sve načine privući ljude Bogu i Crkvi.

"Niko drugi nije se usuđivao da im se pridruži, ali ih je narod veoma hvalio. A broj muškaraca i žena koji su poverovali u Gospoda bivao je sve veći..." (Dela apostolska 5:13–14)

Ovaj tekst je na jedan način apsurdan, nelogičan rekli bismo. Sve što je situacija bila ozbiljnija, mogli bismo reći, sve što je bilo teže ući u

ovakvo zajedništvo, sve je više ljudi dolazilo Bogu i u Crkvu! To je ona logika koju današnje hrišćanstvo mora iznova prihvati.

Hrišćanstvo našeg vremena napravilo je neke pogrešne korake. Nakon što smo razumeli da smo u prethodnim decenijama zapali u zakonsko hrišćanstvo i time se odvojili od sveta na pogrešan način ali i odvratili svet od nas i Boga, pokušali smo to ispraviti prilagođavanjem Crkve svetu. Mislili smo da ćemo time sniziti prag ulaska u Crkvu i olakšati ljudima da dođu do Boga.

Boga smo prilagodili ljudskom razumevanju i ukusu, misleći da ćemo time postati savremenija Crkva i zadobiti veće simpatije i poštovanje kod ljudi.

Činjenica je da je efekat našeg prilagođavanja svetu bio sasvim suprotan. Jer ljudi, bez obzira na to da li su vernici ili ne, imaju izvesno razumevanje o tome kakvi bi Crkva i Hrišćanstvo trebalo da budu. Prilagođavanje svetu se uvek događa na račun božanske dimenzije u Crkvi.

"Progutan je Izrael, evo ga među narodima poput nevredne posude..." (Osija 8:8)

Svojom asimilacijom među ostale narode, Izrael je izgubio svoj specifičan duhovni profil i ukus. Izgubio je atraktivnost da svojim drugačijim načinom života privuče druge narode Bogu.

"Prezreli su njegove zakone... pa su i sami postali isprazni sledeći narode oko sebe..." (2. Carevima 17:15)

Ne radi se tu pre svega o nekom "antičkom životnom stilu" koji u svojim spoljašnjim manirima odbacuje modernizaciju u koju je svet upao. Živeti s petrolejkama i voziti se kočijama u 21. veku može imati svojih čari, čak i prednosti u vremenima energetskih kriza, ali to nije onaj

kvalitet koji manifestuje Božiju prisutnost. U bilo kojim materijalnim okolnostima ljudima je moguće živeti grešnim životom.

Kao što jelo koje jedemo ne uprlja dušu, tako ni spoljašnji faktori našeg načina života nisu garancija da duhovno ispravno živimo. Oni mogu biti odraz onoga čime je srce općinjeno, ali nisu odlučujući znak naše duhovnosti.

Duhovne su vrednosti večne i ne podležu promenama različitih vremenskih i kulturnih epoha. Umesto da se okrećemo pritisku trendova našeg vremena, trebalo bi se opet okrenuti Bogu i njegovoj Reči. Sve ostalo će proći, ali Božija reč neće.

Sve što se Crkva više pridržavala Božijih principa, sve ih je narod više cenio. Sve je više rastao njihov ugled među ljudima i ljudi su se sve više okretali Bogu i Crkvi.

Ja sam ubedjen da živimo u vremenu kada će se ovo opet dogoditi. Nakon nekoliko decenija Crkvinog razvodnjavanja Isusovog jevandjelja, liberalizacije Božijih istina, Crkva je izgubila poštovanje među ljudima. Nažalost, u velikoj meri opravdano.

Međutim, svuda po svetu se Crkva budi i shvata svoju pogrešku. Doći će do neminovne podele na vernike koji su to ustima više nego delima i one koji imaju straha Gospodnjega i prilagođavaju se Božijoj reči. Hristova Crkva će biti onakva kakvu je poslanica Efescima opisuje – cista i bez mane, puna Božije sile i slave!

Svet će gledajući Crkvu, shvatiti iznova da postoje večne istine, večne vrednosti i sama večnost. Ljudi će ponovo shvatiti da je Bog naš pravi Otac i da je svetlost bolja od tame.

Crkva Božija će iznova postati faktor razdvajanja svetla od tame u svetu i time još jednom postati **so i svetlo sveta**, što je Gospod Isus i

rekao da jesmo.

VI. PROBUDIMO SE!

"A znate i ovo vreme – da je došao čas da se prenete iz sna jer nam je spasenje sada bliže nego kad smo poverovali. Noć je odmakla, a dan se približio. Odbacimo, dakle, dela tame i obucimo oklop svetlosti. Živimo pristojno, kao po danu – ne u terevenkama i pijančenjima, ne u bludu i razuzdanosti, ne u svadbi i zavisti..." (Rimljanima 13:11–13)

Ova poruka je svakako bila aktuelna i u vreme svog pisanja i kasnije u različitim periodima istorije. Aktuelna je uvek, za svaki dan, ali u izvesnim situacijama je urgentna. Vreme u kome mi živimo danas čini ove stihove veoma važnima.

Jer i današnja situacija može se lako prepoznati u tekstu iz knjige proroka Isajie.

"Ustani, zasini, jer svetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Gospodnja. A zemlju, evo, tama pokriva i mrklina narode. A tebe obasjava Gospod i slava se njegova javlja nad tobom. K tvojoj svetlosti koračaju narodi i kraljevi k istoku tvoga sjaja." (Isajija 60:1–3)

Prorok Isajija opisuje fantastičnu budućnost Božijeg naroda. Tama obuzima svet a nad Božijim narodom se njegovo svetlo i slava pokazuju, sa svim blagoslovima koje reč svetlost sadrži. To će opet biti znak narodima, kao u prošlim vremenima, kada je Božiji narod hodao u Božijoj svetlosti.

I kada narodi vide kako Božiji narod živi i kako je silna ta svetlost među nama, onda će koračati prema toj svetlosti i opet uvideti da je vredno staviti pouzdanje u Boga.

Ustani i zasjaj! Ne stidi se jevanđelja! Ne plaši se svoje nemoći, u Božiju se sposobnost pouzdaj da te promeni i vodi. On je tvoje i moje svetlo, on želi svetleti kroz nas.

Današnji svet tone sve više u tamu. Nije potrebno spominjati sve što nas snalazi svakodnevno. Kontrola izmiče iz naših ruku, iako je znanje koje imamo daleko veće od onog koje smo samo do pre nekoliko decenija imali. Nemoral osvaja svet u svakom pogledu! Nažalost, još nas gore stvari čekaju! Ljudska pala priroda još nije svoje najgore strane pokazala. Svetu bez Boga predstoji pakao već ovde na zemlji.

Jedina nada za ovaj svet jeste Crkva Isusa Hrista. Ali, ne Crkva koja je to samo imenom, već Crkva koja je čista i obnovljena. Crkva koja je sama puna svetlosti i tako može biti svetlo u mračnom svetu.

Naša svetlost u stvari nije naša, već se može uporediti s mesečevim svetлом. Mesec sjaji zbog toga što ga sunce obasjava. Ako mesec ne bi bio izložen svetlu koje dolazi od sunca, bio bi uvek mračna planeta.

Tako je i s nama. Naša svetlost je posledica našeg izlaganja Božijoj svetlosti. Što se mi više izlažemo svetlosti, sve više ćemo sami svetleti drugima.

"A sve što se svetlošću razobliči, izlazi na videlo, jer na svetlosti sve izlazi na videlo." (Efescima 5:13–14)

"Bog, koji je rekao: 'Neka svetlost zasvetli iz tame' zasvetlio je u našim srcima da se prosvetlimo spoznanjem Božije slave na Hristovom licu." (2. Korinčanima 4:6)

"... da budete besprekorni i čisti, Božija deca bez mane usred pokvarenog i izopačenog naraštaja u kome svetlite kao zvezde u svemiru..." (Filipljanima2:15)

"Mudri će blistati kao sjajni nebeski svod, i koji su mnoge učili pravednosti, kao zvezde naveke, u svu večnost..." (Danilo 12:3)

Naš sjaj jeste Božije delo u našem životu. Sami po sebi nemamo tu sposobnost, ali kada se izložimo njegovoj svetlosti, ona nas prosvetljuje i time sami možemo svetleti Bogu na slavu.

Svetu je potrebna svetlost, ne samo fizička, još više duhovna. Deco Božija, narode Božiji, ustanimo i dozvolimo Bogu da mračnom svetu zasija kroz nas!

Ova PDF knjiga je objavljena uz dozvolu autora i namenjena je isključivo ličnoj upotrebi. Distribucija ovog fajla ili kopiranje i štampanje ove knjige u komercijalne svrhe nije dozvoljeno.

SIONSKA TRUBA

www.siont.net

Onima, koji imaju interes za Reč, dela i puteve Božije...
Nadamo se, da će ova i druge knjige ispuniti našu viziju i želje za
vas:

*"Za poznanje mudrosti i vaspitanja,
za shvatanje izraza razuma
i primanje nauke pameti,
pravičnosti, pravde i poštenja;
za davanje prostima razbora,
znanja i razmišljanja mladome čoveku.
(Poslovice 1:2–4)*

**OVAJ FAJL JE BESPLATAN,
I JEDINO TAKO MOŽE DA SE DALJE DISTRIBUIŠE!**
